

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2005/45/ES

zo 7. septembra 2005

o vzájomnom uznávaní osvedčení námorníkov vydávaných v členských štátoch a o zmene a doplnení smernice 2001/25/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 80 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Rada vo svojich záveroch z 5. júna 2003 o zlepšení obrazu lodnej dopravy v Spoločenstve a o zvýšení príťažlivosti povolania námorníkov pre mladých ľudí zdôraznila nevyhnutnosť podpory profesijnej mobility námorníkov v Európskej únii s osobitným dôrazom na postupy uznávania osvedčení o spôsobilosti námorníkov, pričom sa zabezpečí celkový súlad s požiadavkami Dohovoru Medzinárodnej námornej organizácie (IMO) o normách výcviku, kvalifikácie a strážnej služby námorníkov z roku 1978 (Dohovor STCW) v aktualizovanom znení.
- (2) Námorná preprava je intenzívne a rýchlo sa rozvíjajúce odvetvie, ktoré má osobitný medzinárodný charakter. S ohľadom na zvyšujúci sa nedostatok námorníkov Spoločenstva môže byť preto rovnováha medzi ponukou a dopytom po ľudských zdrojoch účinnejšie zabezpečená na úrovni Spoločenstva ako na vnútroštátnej úrovni. Preto je nevyhnutné, aby bola spoločná dopravná politika v oblasti námornej dopravy rozšírená s cieľom uľahčiť pohyb námorníkov v Spoločenstve.
- (3) Pokiaľ ide o kvalifikáciu námorníkov, v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/25/ES zo 4. apríla 2001 o minimálnej úrovni prípravy námorníkov ⁽³⁾ Spoločenstvo ustanovilo minimálne požiadavky námorného vzdelávania, prípravy a vydávania osvedčení. Táto smernica

začlenila do práva Spoločenstva medzinárodné normy pre výcvik, kvalifikáciu a strážnu službu námorníkov, ustanovené Dohovorom STCW.

- (4) Smernica 2001/25/ES ustanovuje, že námorníci musia mať osvedčenie o spôsobilosti vydané a potvrdené príslušným orgánom členského štátu v súlade s touto smernicou a oprávňujúce jeho zákonného držiteľa slúžiť na lodi v rozsahu danej spôsobilosti a vykonávať funkcie až do úrovne zodpovednosti uvedenej v danom osvedčení.
- (5) Podľa smernice 2001/25/ES vzájomné uznávanie osvedčení členskými štátmi, ktorých držiteľmi sú námorníci, ktorí sú alebo nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, podlieha ustanoveniam smerníc 89/48/EHS ⁽⁴⁾ a 92/51/EHS ⁽⁵⁾, ktorými sa ustanovuje prvý a druhý všeobecný systém uznávania odborného vzdelania a prípravy. Tieto smernice neustanovujú automatické uznávanie odborných kvalifikácií námorníkov, keďže námorníci môžu podliehať kompenzačným opatreniam.
- (6) Každý členský štát by mal uznať akékoľvek osvedčenie a iný doklad o odborných kvalifikáciách, vydaný iným členským štátom v súlade so smernicou 2001/25/ES. Z toho dôvodu by každý členský štát mal povoliť námorníkovi, ktorý získal osvedčenie o spôsobilosti v inom členskom štáte v súlade s požiadavkami tejto smernice, zamestnať sa alebo vykonávať námornícke povolanie, na ktoré má kvalifikáciu, za rovnakých podmienok, ako sú tie, ktoré sa vzťahujú na štátnych príslušníkov tohto členského štátu.
- (7) Keďže táto smernica je zameraná na uľahčenie vzájomného uznávania osvedčení, neupravuje podmienky, ktoré sa týkajú prístupu k zamestnaniu.
- (8) Dohovor STCW vymedzuje jazykové požiadavky pre námorníkov. Tieto požiadavky by mali byť zahrnuté do práva Spoločenstva, aby sa zabezpečila účinná komunikácia na palube lodí a uľahčil sa voľný pohyb námorníkov v Spoločenstve.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 157, 28.6.2005, s. 53.⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 23. februára 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 27. júna 2005.⁽³⁾ Ú. v. ES L 136, 18.5.2001, s. 17. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 2005/23/ES (Ú. v. EÚ L 62, 9.3.2005, s. 14).⁽⁴⁾ Smernica Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania, udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov (Ú. v. ES L 19, 24.1.1989, s. 16). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/19/ES (Ú. v. ES L 206, 31.7.2001, s. 1).⁽⁵⁾ Smernica Rady 92/51/EHS z 18. júna 1992 o druhom všeobecnom systéme uznávania odborného vzdelania a prípravy, ktorou sa dopĺňa smernica 89/48/EHS (Ú. v. ES L 209, 24.7.1992, s. 25). Smernica naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím Komisie 2004/108/ES (Ú. v. EÚ L 32, 5.2.2004, s. 15).

(9) Rozširovanie osvedčení o spôsobilosti námorníkov získané podvodom znamená v súčasnosti vážne nebezpečenstvo pre bezpečnosť na mori a pre ochranu morského prostredia. Držitelia falošných osvedčení o spôsobilosti nespĺňajú vo väčšine prípadov minimálne požiadavky na vydávanie osvedčení podľa Dohovoru STCW. Títo námorníci by mohli byť ľahko účastníkmi nehôd na mori.

(10) Členské štáty by preto mali prijať a presadiť osobitné opatrenia na zabránenie a postihovanie podvodných praktík spojených s vydávaním osvedčení o spôsobilosti a mali by v rámci IMO pokračovať vo svojom úsilí o dosiahnutie prísnych a vymáhateľných dohôd o celosvetovom boji proti takýmto praktikám. Výbor pre námornú bezpečnosť a zabránenie znečisteniu z lodí (COSS) je v tomto ohľade vhodným miestom na výmenu informácií, skúseností a osvedčených postupov.

(11) Nariadením (ES) č. 1406/2002⁽¹⁾ sa zriadila Európska námorná bezpečnostná agentúra (ďalej len „agentúra“) na účely zabezpečenia vysokej, jednotnej a účinnej úrovne námornej bezpečnosti a zabránenia znečisťovaniu z lodí. Jednou z úloh pridelených agentúre je pomáhať Komisii pri plnení úloh, ktoré jej boli určené právnymi predpismi Spoločenstva, ktoré sa uplatňujú na výcvik, kvalifikáciu a strážnu službu lodí.

(12) Agentúra by preto mala pomáhať Komisii pri overovaní, či členské štáty spĺňajú požiadavky stanovené v tejto smernici a smernici 2001/25/ES.

(13) Vzájomné uznávanie osvedčení členskými štátmi, ktorých držiteľmi sú námorníci, ktorí sú alebo nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, by nemalo ďalej podliehať smerniciam 89/48/EHS a 92/51/EHS, ale malo by sa riadiť touto smernicou.

(14) Smernica 2001/25/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

(15) Keďže cieľ tejto smernice, a to vzájomné uznávanie osvedčení námorníkov vydávaných v členských štátoch, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, a preto ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(16) Podľa odseku 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšom zákonodarstve⁽²⁾ sa členským štátom odporúča, aby pre seba i v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili

vlastné tabulky, ktoré budú podľa možnosti čo najlepšie zobrazovať súvislosť medzi touto smernicou a transpozičnými opatreniami,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

Táto smernica sa vzťahuje na námorníkov, ktorí sú:

- a) štátni príslušníci členského štátu;
- b) štátni príslušníci iných štátov a majú osvedčenia vydané členským štátom.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto pojmy:

- a) „námorník“ je osoba s úrovňou prípravy a s osvedčením vydaným členským štátom minimálne v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe I k smernici 2001/25/ES;
- b) „osvedčenie“ je platný dokument v zmysle článku 4 smernice 2001/25/ES;
- c) „príslušné osvedčenie“ je osvedčenie vymedzené v článku 1 ods. 27 smernice 2001/25/ES;
- d) „potvrdenie“ je platný dokument vydaný príslušným orgánom členského štátu v súlade s článkom 5 ods. 2 a 6 smernice 2001/25/ES;
- e) „uznanie“ je prijatie osvedčenia alebo príslušného osvedčenia vydaného iným členským štátom príslušnými orgánmi hostiteľského členského štátu;
- f) „hostiteľský členský štát“ je akýkoľvek iný členský štát, v ktorom námorník žiada o uznanie svojho príslušného osvedčenia/príslušných osvedčení alebo iného osvedčenia/iných osvedčení;
- g) „dohovor STCW“ je Medzinárodný dohovor o normách výcviku, kvalifikácie a strážnej služby námorníkov z roku 1978 v aktualizovanom znení;
- h) „kódex STCW“ je Kódex o výcviku, kvalifikácii a strážnej službe námorníkov, ako bol prijatý na základe rezolúcie č. 2 konferencie zmluvných strán STCW v roku 1995, v aktualizovanom znení;
- i) „agentúra“ je Európska námorná bezpečnostná agentúra, zriadená nariadením (ES) č. 1406/2002.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 z 27. júna 2002, ktorým sa ustanovuje Európska námorná bezpečnostná agentúra (Ú. v. ES L 208, 5.8.2002, s. 1). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 724/2004 (Ú. v. EÚ L 129, 29.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

Článok 3

Uznávanie osvedčení

1. Každý členský štát uznáva príslušné osvedčenia alebo iné osvedčenia vydané iným členským štátom v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici 2001/25/ES.

2. Uznávanie príslušných osvedčení sa obmedzuje na spôsobilosti, funkcie a úrovne zodpovednosti v nich uvedené a je doplnené potvrdením, ktoré takéto uznanie potvrdí.

3. Členské štáty zabezpečia právo odvolať sa proti akémukoľvek odmietnutiu potvrdiť platné osvedčenie alebo proti nečinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi.

4. Bez ohľadu na odsek 2 môžu príslušné orgány hostiteľského členského štátu uplatniť ďalšie obmedzenia týkajúce sa spôsobilosti, funkcií a úrovni zodpovednosti, pokiaľ ide o pobrežné plavby, ako sa uvádza v článku 7 smernice 2001/25/ES, alebo alternatívnych osvedčení vydaných podľa nariadenia VII/1 prílohy I k smernici 2001/25/ES.

5. Hostiteľský členský štát zabezpečí, že námorníci, ktorí predložili na uznanie osvedčenia na vedúce funkcie, majú primerané vedomosti o námornej legislatíve daného členského štátu, zodpovedajúce funkciám, ktoré môžu zastávať.

Článok 4

Zmeny a doplnenia smernice 2001/25/ES

Smernica 2001/25/ES sa mení a dopĺňa takto:

1. Článok 4 sa nahrádza takto:

„Článok 4

Osvedčenie

Osvedčenie je akýkoľvek platný dokument bez ohľadu na označenie, pod ktorým je známy, vydaný príslušným orgánom členského štátu alebo na základe jeho splnomocnenia v súlade s článkom 5 a požiadavkami stanovenými v prílohe I.“

2. Vkladá sa tento článok:

„Článok 7a

Zabránenie podvodom a iným nezákonným praktikám

1. Členské štáty prijímajú a presadujú vhodné opatrenia na zabránenie podvodom a iným nezákonným praktikám, ktoré zahŕňajú postupy udeľovania osvedčení alebo osvedčenia vydané a potvrdené ich príslušnými orgánmi, a stanovujú sankcie, ktoré sú účinné, primerané a odrádzajúce.

2. Členské štáty určujú príslušné vnútroštátne orgány zodpovedné za odhaľovanie podvodov a iných nezákonných praktík a boj proti nim, ako aj výmenu informácií

o udeľovaní osvedčení námorníkov s príslušnými orgánmi iných členských štátov a tretích krajín.

Členské štáty bezodkladne informujú ostatné členské štáty a Komisiu o údajoch týkajúcich sa týchto príslušných vnútroštátnych orgánov.

Členské štáty bezodkladne informujú aj akékoľvek tretie krajiny, s ktorými uzatvorili dohodu v súlade s nariadením I/10 ods. 1.2 dohovoru STCW, o údajoch týkajúcich sa týchto príslušných vnútroštátnych orgánov.

3. Na žiadosť hostiteľského členského štátu príslušné orgány iného členského štátu poskytujú písomné potvrdenie alebo odmietnutie pravosti osvedčení námorníkov, zodpovedajúcich potvrdení alebo akýchkoľvek iných listinných dôkazov o výcviku, vystavených v tomto inom členskom štáte.“

3. Článok 18 ods. 1 a 2 sa vypúšťajú s účinnosťou od 20. októbra 2007.

4. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 21a

Pravidelné monitorovanie plnenia

Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie podľa článku 226 zmluvy, Komisia s pomocou Európskej námornej bezpečnostnej agentúry, zriadenej nariadením (ES) č. 1406/2002 (*), pravidelne overuje aspoň raz za päť rokov, či členské štáty plnia minimálne požiadavky stanovené touto smernicou.

Článok 21b

Správa o plnení

Najneskôr do 20. októbra 2010 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade hodnotiacu správu, ktorú vypracuje na základe informácií získaných podľa článku 21a. Komisia v tejto správe analyzuje plnenia tejto smernice členskými štátmi, a ak to bude potrebné, navrhne ďalšie opatrenia.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 z 27. júna 2002, ktorým sa ustanovuje Európska námorná bezpečnostná agentúra (Ú. v. ES L 208, 5.8.2002, s. 1). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 724/2004 (Ú. v. EÚ L 129, 29.4.2004, s. 1).“

5. Do kapitoly I prílohy I sa vkladá tento odsek:

„1a. Členské štáty zabezpečia, aby boli námorníci dostatočne jazykovo vybavení, ako je stanovené v oddieloch A-II/1, A-III/1, A-IV/2 a A-II/4 kódexu STCW, aby tak mohli vykonávať osobitné povinnosti na plavidle plávajúcom pod vlajkou hostiteľského členského štátu.“

Článok 5

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 20. októbra 2007. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 6

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 7

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 7. septembra 2005

Za Európsky parlament

predseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

predseda

C. CLARKE
